

PARA | HABER

Büyüme sürececek!

Türk iş dünyası ekonominin ilk çeyrekte yüzde 7.4 büyümesinden memnun. İş insanları, büyümenin yıl geneline yayılması için seçim sonrası tedbir alınmasını da bekliyor.

RAHİME BAŞ UÇAR

TÜRK ekonomisinin 7 yıldızı hak eden büyümesi sürüyor. 2017 yılının son çeyreğinde yüzde 7.3, 2017'nin tamamında ise yüzde 7.4 ile beklentilerin üzerinde büyüme gerçekleştiren Türk ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde de yüzde 7.4 büyüdü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) geçen hafta ilk çeyrek büyüme rakamlarını açıkladı. Ocak-Mart 2018 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre Türk ekonomisi yüzde 7.4 büyüme gerçekleştirdi.

Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2018 yılının birinci çeyreğinde büyümenin yıldızı ise hizmetler sektörü oldu. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 10 arttı. Aynı dönemde sanayi sektörü yüzde 8.8, inşaat sektörü yüzde 6.9 büyürken tarım sektörü de yüzde 4.6 büyüme oranına ulaştı.

Büyüme rakamları en çok iş dünyasını memnun etti. İş alemini gelecek adına umutlandıran büyüme performansı, dünya ticaretinin dörtte üçünü temsil eden G-20 ülkeleri arasında da alkış hak etti. G-20 ülkeleri arasında en iyi büyüme performansı sergileyen ikinci ülke olan Türkiye'de büyüme rüzgarının yılın tamamına yayılması bekleniyor.

"TEDBİR GEREKLİ"

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, seçim sonrası alınacak tedbirlerle finansal istikrarsızlık ortamına son verilmesini bekliyor. Bunun da sürdürülebilir büyüme ortamına kavuşmak için gerekli olduğunu düşünen Bahçivan, "Sanayi sektöründen gelen yüzde 8.8 gibi güçlü destekle, Türkiye'nin 2017'de başlattığı göz kamaştırıcı büyüme devam ediyor" diyor. Nisan ayından beri özellikle finansal piyasal-

Erdal Bahçivan

larda başlayan istikrarsızlıkla birlikte, kur ve faizlerdeki gelişmelerin tedirginlik oluşturduğunu vurgulayan Bahçivan, değerlendirmelerini şöyle sürdürüyor: "Seçim arifesinde olmamız, özellikle sanayi kaynaklı büyümeyi yılın devamında da aynı ivme ile devam ettirebilmemiz için gerekli olan kaslarımızın, yeteri kadar güçlü olmadığını bize gösteriyor. Nitekim ISO PMI'nın yılın ikinci çeyreğini kapsayan aylarında arka arkaya gelen rakamlarında bunu gördük. Ümit ederiz ki seçim sonrası alınması gereken temel önlemler bir an önce alınır ve içine girmekte olduğumuz finansal istikrarsızlık ortamına son verilerek Türkiye tekrar nitelikli ve sürdürülebilir büyüme ortamına kavuşur."

"SANAYİ HIZ KAZANIYOR"

Tüm Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜMSİAD) Genel Başkanı Yaşar Doğan da sanayi sektörünün büyüme performansından memnun. "Büyüme rakamlarının bu dönem için de yüzde 7.4 olarak gerçekleşmesi ve özellikle açıklanan verilerin sanayi sektörünün inşaat sektöründen fazla büyüdüğünü göstermesi iş dünyası tarafından olumlu karşılandı" di-

Yaşar Doğan

yen Doğan, şöyle konuşuyor: "Rakamlar gösteriyor ki, ekonominin çarkları dönmektedir. Devletimiz tarafından uygulanan teşvik politikaları sahada

Rifat Hisarcıklioğlu / TOBB Başkanı

"Türkiye'ye güvenenler kazandı"

2017'den sonra 2018 ilk çeyrekte de yüzde 7'nin üzerinde gerçekleşen büyüme ülkemize moral verdi, umut ve güven kaynağı oldu. Dünya ortalamasının iki katına ulaşan 7 yıldızlı büyüme performansımızla, olumsuz beklentileri ve tahminleri boşa çıkarmaya devam ettik. Bu müthiş performansla herkes üretici, tüccar ve sanayicilerimizle gurur duymalı. Karşımıza çıkarılan her olumsuzluğa, dışarıdan gelen ekonomik ve siyasal engellere rağmen neler yapabileceğimizi, ne kadar dinamik ve üretken olduğumuzu bir kez daha ispatladık. Özel sektör-devlet işbirliğiyle tüm engelleri aşabildiğimizi gösterdik ve dünyaya çok güçlü bir mesaj verdik. Hükümetimizin iş âlemiyle iştişare ederek hayata geçirdiği finansman, istihdam ve üretimdeki

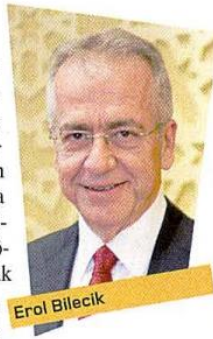
tarihi destekler, Oda-Borsa camiamızın öncülük ettiği TOBB Nefes Kredisi ve Kredi Garanti Fonumuz kanalıyla hayata geçirilmesini sağladığımız 250 milyar liralık reel sektör kredi kefaleti, çarkların yeniden dönmesini sağladı. Türkiye'ye güvenip yatırıma ve üretime devam edenler kazandı, bundan sonrada kazanmaya devam edecek. Türkiye yüksek büyüme ve güçlü ekonomi ile küresel bir güç olma yolunda yürümeyi sürdürecektir. Enflasyonun ve faiz oranlarının tek hanelere çekilmesiyle, bu yüksek büyümenin korunması, orta gelirden üst gelir seviyesine yükselmemiz mümkün olacak.

karşılığını bulmaktadır. Mevcut durumda harcamaya dayalı olarak enflasyonda bir miktar artış gözlenebilir. Ancak seçim sonrası artacak güven ortamında sanayileşmenin daha da hız kazanacağını değerlendiriyoruz. Güçlü Türkiye ve güçlü ekonomi için üretmeye devam ediyoruz."

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik, Türkiye ekonomisinin 2018'in ilk çeyreğinde kaydettiği yüzde 7.4'lük büyümenin iş dünyasını ümitlendirdiğini belirtiyor. Bütün meselenin büyümenin sürdürülebilirliği olduğunu vurgulayan Bilecik, "Bizim TÜSİAD olarak ilk günden beri çok sıklıkla dile getirdiğimiz, birincisi sürdürülebilir olması, ikincisi kompozisyonu... Geleceğe dönük olarak katma değerli üretim başta olmak üzere, bunun talebe dayalı bir yapıdan değil, nihayetinde katma değerli üretime dayalı, daha fazla hissedilebilir, daha fazla büyüebilir ve sonuç olarak da makro ekonomik istikrar göstergelerini bozmayan bir büyüme modeli, iş dünyasının hedefi" diye konuşuyor.

"ÜLKEMİZE MORAL OLDU"

Gaziantep Ticaret Odası Başkanı Tuncay Yıldırım, ülkemizin 2018 yılının ilk çeyreğinde başarılı büyüme performansını memnuniyetle karşıladıklarını söylüyor. Türkiye'nin emin adımlarla küre-

sel bir güç olma yolunda mesafe aldığını belirten Yıldırım, şu değerlendirmelerde bulunuyor: "Kredi derecelendirme kuruluşları İKüresel Ekonomik Görünümü raporlarında 2017'de teşviklerin etkisiyle güçlü büyüme kaydeden Türkiye'de bu yıl büyümenin yavaş olacağını açıklamışlardı. Ülkemizin yılın ilk çeyreğinde elde ettiği yüzde 7.4 büyüme oranı bu kuruluşlara iyi bir yanıt oldu. Ülkemize güvenip yatırıma ve üretime devam edenler kazandı, bundan sonra da kazanmaya devam edecekler.

2018 yılının ilk çeyrek büyüme oranı iş dünyasına ve ülkemize moral verdi. Bu yüksek büyümeyle ülkemiz özel sektör-devlet işbirliğiyle tüm engelleri aşabileceğini gösterdi. Ülke olarak sağlıklı bir büyümenin devamı için cari açığı yükseltmeden

Şekib AVDAGİÇ / İTO Başkanı

"İkinci yarıda da büyüyeceğiz"

Türkiye peş peşe altı çeyrektir büyümesini sanayide üretim artışına dayalı şekilde gerçekleştirmeyi başardı. Çoğu sanayi kolunda kapasite kullanımı tepe seviyeye yaklaştı. Yeni kapasite yatırımı ihtiyacı, yılın ikinci yarısında yatırımlara dayalı büyümenin sinyalini veriyor. Bunun için faiz, enflasyon ve döviz kurundaki artışların makul seviyelere çekilebileceğini öngörüyoruz. 2018'in Ocak-Mart döneminde özel sektörün yatırım ve üretim kararlılığını görmek memnuniyet verici. Bilhassa sanayideki yüzde 8.8'lik büyüme anlamlı. Güçlü yönetim sistemine geçişle birlikte, yatırımlar için yeni bir yol haritası çizileceğine inanıyoruz. Seçimlerden sonra yılın ikinci yarısında yapısal reform ve yeni sistemin idari yapısı, makro ekonomik verileri daha öngörülebilir hale getirecek.

PARA | HABER

Nail OLPAK/ DEİK Başkanı

"Büyüme 2018'in tamamına yayılacak"

Türkiye ekonomisi 2018'in ilk çeyreğinde yüzde 7.4 büyüme kaydederek bu dönemde yine dünyanın önde gelen performanslarından birine imza attı. 2018 yılına kuvvetli bir tempoyla girdiğimizi kanıtlayan büyüme oranımız, kredi derecelendirme kuruluşları klasikleşmiş kötümser senaryolarını yazmaya devam etse de gıpta edilir seviyede sürüyor. Büyüme rakamları, "iç talepten" destek alan bir görünüm çizerken, tüketimin yanı sıra yatırımların da katkı verdiği bir ortamın göstergesi. Yatırımlarda yaşanan yüzde 9.7'lik artış sevindirici. Beklentilerimizin üstünde gelen büyüme verisi, Türkiye'nin ekonomik performansının sürdürülebilirliğine ilişkin endişeleri gideriyor. 2017 yılında

yaptığımız göz kamaştırıcı finali de göz önünde bulundurursak bu güçlü büyüme rüzgârının 2018 yılının tamamına yayılacağını öngörüyoruz.

Hep dediğimiz gibi ekonomi bir beklenti yönetimidir. 24 Haziran sonrası Türkiye pozitif bir değişim sürecine girecek, dış talepte de önümüzdeki çeyreklerde bir normalleşme göreceğimizi umuyoruz. Biz iş dünyası olarak sürdürülebilir bir büyümeye dünyada adından söz ettiren Türkiye'ye katkı sağlamaya devam edeceğiz.

ihracatın büyüme üzerindeki katkısını artırmalıyız."

EN GÜZEL CEVAP!

TÜGİK Genel Başkanı Erkan Gural ise "Türkiye, güçlü ve istikrarlı yönetimiyle dünyaya meydan okuyan bir büyüme performansı sergilemiştir" diyerek sözlerine başlıyor. Seçime sayılı günler kala ağır bir ekonomik saldırı altında kalan Türkiye'nin bugün açıklanan büyüme rakamlarıyla, ülkeyi kaosa sürüklemek isteyenlere en güzel cevabı verdiğini vurgulayan Gural, sözlerini şöyle sürdürüyor: "Büyüme rakamları, Türkiye'de ekonomik kriz yaratmak isteyenlere en güzel cevaptır. Gündeminde seçim olan bir ülke için yüzde 7.4'lük büyüme oranı takdire şayandır. Önümüzdeki dönemde ülkemize kazandırılacak yeni yönetim modeliyle Türkiye'yi çok büyük ekonomik atılımların yapılacağı bir süreç beklemektir. Güçlü ve istikrarlı yönetim başarılı büyüme performansını da beraberinde getirmektedir. Ülkemizin her geçen gün daha çok güçlenen ekonomisinin, yeni yönetim modeli sayesinde daha da gelişeceğine olan inancımız tamdır."

Erkan Gural

ALGI OPERASYONLARINA İNAT!

"Ülkemiz ekonomisinin güçlü yapısı ile karşınıza çıkan bütün engellere rağmen hızlı bir şekilde büyümeye devam ediyoruz" diyen Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, bu büyüme performansının yıl genelinde de süreceğine inanıyor. Yılın kalan bölümünde ihracatın da büyümeye katkısının artacağını tahmin eden Büyükekşi sözlerine şöyle devam ediyor: "Her sene olduğu gibi bu sene de birçok kredi derecelendirme kuruluşu ya da diğer uluslararası kuruluşların tahminlerinin ötesinde büyümemizi sürdüreceğiz. İlk çeyrekte, ülkemizdeki güçlü talep artışı neticesinde net ihracat büyümeye negatif katkı verdi. Ancak, önümüzdeki çeyreklerde özellikle turizm sektöründeki güçlü ivmelenme ile birlikte net ihracatın da büyümeye pozitif katkı vermesini bekliyoruz. Böylelikle, ilk çeyrekte yakaladığımız başarılı

Mehmet Büyükekşi

büyüme performansımızı yıl genelinde de sürdüreceğimize inanıyoruz. Büyüme rakamlarında bizleri sevindiren bir diğer gelişme ise yatırımlarda yaşanan yüzde 9.7'lik artış oldu. Ülkemiz üzerinde yaratılan bütün algı operasyonlarına rağmen gerek yerli gerekse de yabancı sermayenin Türkiye'ye güveninin ne kadar yüksek olduğunu yatırımlardaki artıştan görüyoruz. İnanıyoruz ki, hem yatırımlardaki artış hem de mal ve hizmet ihracatımızdaki yükseliş ile ülkemiz sağlıklı ve sürdürülebilir büyüme performansını önümüzdeki dönemde de sürdürecektir."

YABANCI YATIRIMCIYA DAVET

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Türk ekonomisinin 2018 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7.4'lük büyüme rakamına ulaşmasının yabancı yatırımının seçim sonrasında Türkiye'de yatırım yapması için davet anlamına geldiğine inanıyor. Türk ekonomisinin yabancı yatırımcıya yeşil ışık yaktığını söyleyen Eskinazi, "Türk ekonomisi büyümede sürekliliği yakaladığını, kırılganlıktan uzak olduğunu gösterdi. 24 Haziran seçimleri sonrasında Türkiye'ye gelecek yabancı yatırım miktarında artış bekliyoruz" diyor. Hizmetler, sanayi ve inşaat sektöründeki büyüme rakamlarının tatmin edici seviyede olduğunu belirten Eskinazi, "Tarım sektöründeki büyüme rakamlarının tarıma devletin daha fazla destek olması gereğini ortaya çıkarıyor. Tarım sektörü ikinci çeyrekte itibaren büyümeye daha büyük katkı sağlar konuma kavuşturulursa, büyüme rakamlarına daha fazla katkı sağlar" diye konuşuyor.

Jak Eskinazi

Adil Pelister

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Başkanı Adil Pelister de ilk çeyrek büyüme rakamlarının memnuniyet verici olduğunu ifade ediyor. Pelister, "Yatırımların ve sanayi sektörlerimizin ilk çeyrek büyümemize sağladığı katkı çok önemli ve sevindirici gelişmeler. AB ülkelerini geride bırakan, G-20 ülkeleri içinde ikinciliğe ve OECD ülkelerinde zirveye otu-

Abdurrahman KAAAN / MÜSİAD Genel Başkanı

"2018'de hedefleri aşacağız"

Türkiye ekonomisi, 2017 yılı geneline yayılan güçlü büyüme performansını, 2018 yılına da taşımayı başardı. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 7.4 oranında büyüyen Türkiye ekonomisi, böylece OECD ülkeleri içerisinde ilk sırada yer alırken, G20 ülkeleri arasında ise yüzde 7.7 oranında büyüyen Hindistan'dan sonra 2'inci sırada yer aldı. ABD'nin yüzde 2.8, Avro Bölgesi'nin yüzde 2.5, Çin'in yüzde 6.8 büyüdüğü bu dönemde; Türkiye ekonomisinin göstermiş olduğunu bu gelişme takdire şayandır. Büyümenin kompozisyonuna baktığımızda, iç talebin ekonominin lokomotifini olma niteliğini sürdürdüğünü ifade edebiliriz. Önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11.0 oranında gelişim kaydeden hanehalkı tüketimi, büyümeye en büyük katkıyı veren değişken oldu. Bununla birlikte bu dönemde, yatırım tarafından da güçlü

sinyaller gelmeye devam etti. Önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9.7 oranında artış kaydeden toplam yatırımlar, reel sektörün Türkiye ekonomisine duyduğu güvenin sürdürülmesine işaret etmesi bakımından çok önemli. Son yıllarda kendisine yöneltilen her türlü tehdit ve saldırıya karşın ekonomimizin göstermiş olduğu bu performans, daha üst büyüme oranları için birer umut kaynağı olmakta. 24 Haziran seçimleri sonrasında siyasi belirsizliğin ortadan kalkacak olması, yeni ekonomi yönetimince atılacak adımlar ve yapılacak reformlar neticesinde, 2018 yılı için OVP'de hedeflenen yüzde 5.5'lık büyüme hedefini aşacağımıza inanıyoruz.

ran Türkiye önümüzdeki dönemde de sürdürülebilir büyüme performansıyla dikkatleri üzerine çekmeye, ihracatçımız da büyüyen Türkiye'nin gücünü dünyaya taşımaya devam edecektir" diye konuşuyor.

"SAĞLIKLI VE DENGELİ"

Son yıllarda ekonominin sürükleyici gücü haline gelen inşaat sektörü büyümeyle ilk çeyrekte yüzde 6.9 katkı yaptı. İlk çeyrek büyüme rakamının ekonominin derinlik ve sağlamlığının bir göstergesi olduğuna inanan Konut Geliştiricileri ve Yatırımcıları Derneği (KONUTDER) Başkanı, Sur Yapı Yönetim Kurulu Başkanı Altan Elmas, "Öncelikle ekonomimizin sağlamlığını ve derinliğini görüyoruz. Ekonomik faaliyetlerimizin dış müdahaleleri umursamadan kararlılıkla yoluna devam ettiğini görüyoruz. 2015 yılından bu yana en büyük ilk çeyrek büyümesini yaşıyoruz. Uluslararası kuruluşların tahminlerini revize etmeleri gerekiyor" diyor. Büyüme rakamlarıyla geleceğe daha umutlu bakılabildiğini belirten Elmas, konuşmasını şöyle sürdürüyor: "Büyüme rakamlarının alt kırılımlarına bakınca tüm sektörlerin yüksek büyüme rakamlarına ulaştığını görüyoruz. İnşaat sektörüyle birlikte diğer sektörlerin de orantılı şekilde büyümesi sağlıklı bir durum. Sanayinin yüzde 8.8 büyümesi de üretim kapasitemizi daha iyi kullandığımızın göstergesi. Tüm bu rakamlar bize geleceğe güvenle bakabileceğimizi söylüyor. Harçtan gelen seslere kulak asmadan yolumuza devam etmemiz ve Türkiye'ye güvenmemiz gerekiyor."

Altan Elmas

CİDDİ BİR BAŞARI!

Ege Yapı Yönetim Kurulu Başkanı H. İnanç Kabadayı da inşaatın büyümeye katkısından memnun. Ülkemizin AB ülkelerinden daha hızlı bir büyüme performansı sergilemesinin memnuniyet verici olduğunu söyleyen Kabadayı şunları ifade ediyor: "Geçtiğimiz yıl rekora imza atan gayrimenkul sektörünün böylesi bir büyüme hamlesi içinde yüzde 6.9 oranında büyümüş olması, sektör olarak kamu kurumlarından oyuncularına kadar

H. İnanç Kabadayı

tüm bileşenleriyle bir bütün halinde hareket ettiğinin göstergesi anlamına geliyor. Burada çok ciddi bir başarı var. Bundan sonraki süreçte, ağırlıklı olarak tüketim yoğunluklu bir büyümeden biraz daha farklılaşacak stratejilere odaklanmak başarıyı daha da farklı bir boyuta getirecektir. Önümüzdeki erken seçim sonrası dönem piyasalar daha da rahatlayacak ve bu durumun yine büyümeye olumlu etkisi yıl geneli için görülecektir."

"İKİNCİ ÇEYREK İYİ OLACAK"

Kiler GYO Genel Müdürü Tarık Gürdil da seçim sonrası alınması beklenen kararlarla sağlıklı ve kalıcı büyümenin sağlanacağına inanıyor. Gayrimenkul sektörünü canlandırmak için hükümetin attığı adımların etkilerinin ikinci çeyrek rakamlarında görüleceğini vurgulayan Gürdil, "Türkiye'de son yıllarda önemli bir büyüme potansiyeli ile ekonomiye katkı sağlayan gayrimenkul sektörünün ikinci çeyrekte daha hızlı bir büyüme göstermesini bekliyoruz. Biliyorsunuz; gayrimenkul sektörünü canlandırmak için hükümet yüzde 18 olan KDV'yi yüzde 8'e, binde 20 olan tapu harcını binde 15'e indirdi. Ardından konut kredisi faizleri 120 ay vadede yüzde 0.98'e kadar geri çekildi. Son olarak ise KONUTDER, İNDER ve GYODER öncülüğünde 41 konut firması, peşin ve kredili fiyatlarında yüzde 20 indirim yaptı, peşinatı da yüzde 5'e çekti. Tüm bu alınan tedbirlerin etkilerini olumlu olarak ikinci ve üçüncü çeyrek büyüme rakamlarında göreceğiz" şeklinde konuşuyor.

Tarık Gürdil

Yamaç Yapı Yönetim Kurulu Başkanı Haydar Yamaç, büyümenin sürdürülmesi için inşaat sektörünün devlet tarafından desteklenmeye ihtiyacı olduğunu belirtiyor. Yamaç, "KDV ve faiz oranlarında yapılan indirimler, uzun vadeli konut kampanyaları sektörün hareketlenmesini sağlıyor. KDV'de ve faiz oranlarında sağlanan indirimlerin sürdürülebilir olması gerekiyor. Ekonominin, sektördeki büyümenin sürdürülebilmesi, yatırımların hız kesmeden devam etmesi ve istihdamın artması için sektörümüzün devletimiz tarafından desteklenmesine ihtiyacı var" şeklinde konuşuyor.

Haydar Yamaç